

عنوان مقاله:

شکوفایی نقد ادبی در دهه بیست

محل انتشار:

مجله ادبیات پارسی معاصر، دوره 10، شماره 2 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 27

نویسندگان:

محمد شادروی منش - استادیار زبان و ادبیات فارسی دانشگاه خوارزمی

محمد محمودی چگنی - دانشجوی دکتری زبان و ادبیات فارسی دانشگاه خوارزمی

خلاصه مقاله:

با شروع جنگ جهانی دوم و خروج رضاشاه از کشور، در دهه بیست فضای نسبتاً باز سیاسی و اجتماعی در ایران شکل گرفت. با شروع فعالیت‌های احزاب، مجلات ادبی با رویکرد تازه‌ای منتشر شدند و نخستین کنگره نویسندگان ایران تشکیل شد. مجموع این عوامل در کنار یکدیگر بستری مناسب را برای رشد نقد ادبی فراهم آوردند. امروزه که با گذشت زمان بهتر می‌توان تحولات آن دوره را ارزیابی کرد به وضوح قابل مشاهده است که تفکر چپ‌گرایانه عنصر غالب نقد ادبی در دهه بیست است به گونه‌ای که دو جریان دیگر نقد ادبی در آن دوره، یعنی نقد دانشگاهی و نقد رمانتیک نیز از آن متأثر می‌شوند. علاوه بر نقد ایدئولوژیک که نماینده شاخص آن در این دهه احسان طبری بود و در کنار او باید از مرتضی کیوان نیز نام برد، نقد دانشگاهی نیز که بر پایه نگاه علمی مستشرقان به متون کلاسیک ادبیات شکل گرفته بود در این دوره ظرفیت‌های تازه‌ای را تجربه کرد. نماینده شاخص این جریان در دهه بیست فاطمه سیاح بود. جریان دیگر نقد که تا حدی تازه نفس بود و محصول جدال هواداران سبک کهنه و نو محسوب می‌شد نقد رمانتیک بود. نماینده شاخص این جریان در دهه بیست نیمایوشیج بود. برای شناخت بیشتر جریان‌های نقد این دهه، آثار نمایندگان شاخص آن بررسی و تحلیل شده است و به دلیل تاثیرگذار بودن مرتضی کیوان به نقدهای او نیز اشاره و نشان داده شده است که چگونه این افراد مروجان نقد ادبی جدیدی در ایران شدند که نخستین تلاش‌ها برای شکل‌گیری آن از مشروطه آغاز شده بود. روش انجام این پژوهش توصیفی تحلیلی است.

کلمات کلیدی:

کلید واژه: دهه بیست، نقد دانشگاهی، نقد رمانتیک، نقد ایدئولوژیک

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1490080>

